

Briuselis, 2016 m. birželio 13 d.
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Komisijos dok. Nr.: 9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final	
Dalykas:	Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2016 m. Maltos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Maltos stabilumo programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2016) 338 final) grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. ... d.

**dėl 2016 m. Maltos nacionalinės reformų programos
su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Maltos stabilumo programos**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

kadangi:

- (1) 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2016 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2016 m. kovo 17–18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011² priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Malta nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos. Tą rekomendaciją Europos Vadovų Taryba patvirtino 2016 m. vasario 18–19 d., o Taryba ją priėmė 2016 m. kovo 8 d.³ Kaip šalis, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į glaudžias ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomikos sąsajas, Malta turėtų užtikrinti, kad ta rekomendacija būtų visiškai ir laiku įgyvendinta;
- (2) 2016 m. Maltos ataskaita paskelbta 2016 m. vasario 26 d. Joje įvertinta Maltos pažanga, padaryta įgyvendinant 2015 m. liepos 14 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas ir siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2016 m. balandžio 15 d. Malta pateikė 2016 m. nacionalinę reformų programą ir 2016 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

³ OL C 96, 2016 3 11, p. 1.

- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 23 straipsnyje⁴, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė Priemonių, kuriomis Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;

⁴ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (5) šiuo metu Maltai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir skolos taisyklė. 2016 m. stabilumo programoje Vyriausybė planuoja, kad nominalusis balansas 2019 m. taps perteklinis ir sieks 0,1 % BVP. Struktūrinis balansas palaipsniui gerės, kad Maltos vidutinio laikotarpio biudžeto tikslas, t. y. struktūriniu požiūriu subalansuotas biudžetas, būtų pasiektas ne vėliau kaip 2019 m. Stabilumo programoje numatoma, kad 2016 m. bendras valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP sumažės iki 62,6 %, o po to toliau mažės ir 2019 m. pasieks 55,5 %. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas 2016 m. ir atsargus 2017–2019 m. Tačiau priemonės, kurių reikia norint pasiekti planuojamus deficito tikslus 2017 m. ir vėliau, nepakankamai konkretizuotos. Remiantis Komisijos 2016 m. pavasario prognoze, esama didelės rizikos, kad bus smarkiai nukrypta nuo rekomenduojamo koregavimo siekiant vidutinio laikotarpio tikslo 2015 bei 2016 m. vertinant kartu, iš esmės dėl nukrypimo 2015 m., kuris turi būti ištaisytas 2016 m. ir, jeigu politika nesikeis, 2017 m. Nukrypimas 2015 m. iš dalies gali būti paaiškintas investicijų padidėjimu, kurį daugiausia lėmė išskirtinai didelis ES lėšų įsisavinimas besibaigiant 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui. Siekiant sumažinti nuokrypį per dvejus metus 2015–2016 m., į 2016 m. stabilumo programą įtraukta papildomų priemonių 2016 metams, kurios dar negalėjo būti įtrauktos į Komisijos 2016 m. pavasario prognozę. Šiomis priemonėmis siekiama sumažinti pirmines išlaidas (0,16 % BVP), visų pirma atlygio darbuotojams, tarpinio vartojimo ir kapitalo pervedimų srityse. Be to, kai kurių 2016–2019 m. pajamų priemonių įvertčiai buvo pakoreguoti siekiant atsižvelgti į naujesnę informaciją, taip pat faktinį priemonių poveikį 2015 m. Visas priemones vertinant bendrai, jų grynasis deficitą mažinantis poveikis siekia 0,2 % BVP. Jei būtų atsižvelgta į šias priemones, pagerėtų struktūrinės pastangos, palyginti su Komisijos prognoze, o struktūrinis balansas rodytų tam tikrą nukrypimą vidutiniškai per dvejus metus 2015–2016 m., tačiau 2017 m. išliktų didelio nukrypimo rizika. Prognozuojama, kad 2016 ir 2017 m. Malta laikysis skolos mažinimo kriterijaus. Remdamasi stabilumo programos vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2016 m. pavasario prognozę, Taryba mano, jog esama rizikos, kad Malta nesilaikys Stabilumo ir augimo pakto nuostatų. Todėl siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų 2016 m. ir 2017 m., reikės papildomų priemonių;

- (6) ilgalaikis Maltos valstybės finansų tvarumas tebekelia susirūpinimą. Jis daugiausia kyla dėl tokių su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų, kaip sveikatos priežiūros, ilgalaikės priežiūros ir pensijų, poveikio biudžetui. Su pensijų sistema susijęs uždavinys dvejopas: užtikrinti tvarumą, kartu garantuojant pakankamas pensines pajamas. 2013 m. pensijų išlaidos siekė 9,6 % BVP, t. y. buvo mažesnės už ES vidurkį, tačiau numatoma, kad iki 2060 m. jos padidės iki 12,8 % – vieno didžiausių lygių Sąjungoje. 2016 m. kovo mėn. Vyriausybė patvirtino keletą priemonių pensijų sistemos tvarumo ir adekvatumo klausimui spręsti, tačiau jų poveikis biudžetui dar neįvertintas. Siekiant padidinti sistemos adekvatumą, numatoma 2016 m. keisti įmokomis grindžiamą valstybinę minimalią pensiją, siekiant, kad iki 2027 m. ji pasiektų 60 % pajamų medianos, ir išplėsti jos aprėptį. Reformos efektyvumas priklausys nuo to, ar bus užtikrintos vyresnio amžiaus žmonių įsidarbinimo galimybės. Numatoma, kad viešosios išlaidos greičiau už ES vidurkį didės ne tik pensijoms, bet ir sveikatos priežiūrai bei ilgalaikiai priežiūrai – atitinkamai 2,1 % ir 1,2 % BVP. Siekdamos pagerinti išlaidų veiksmingumą valdžios institucijos priėmė nacionalinę sveikatos priežiūros sistemų strategiją ir vykdo sveikatos priežiūros išlaidų peržiūrą. Vis dėlto dar turi pasitvirtinti, kad šios pastangos leis sutaupyti lėšų. Tvarumui ilguoju laikotarpiu užtikrinti potencialiai sutaupytas lėšas reikėtų naudoti numatomam išlaidų didėjimui kompensuoti;
- (7) nepaisant didelių investicijų, švietimo ir mokymo rezultatai vis dar prastesni už siekiamus. Tai daro poveikį darbo jėgos pasiūlos kokybei ir dalyvavimo darbo rinkoje lygiui. Maltos darbo jėgos išsilavinimo lygis vis dar yra vienas mažiausių Sąjungoje. Malta įgyvendina visapusišką mokymosi visą gyvenimą strategiją, tačiau dalyvavimo mokymosi visą gyvenimą programose lygis, visų pirma menkai išsilavinusiųjų, vis dar nepakankamas. Šios srities uždaviniai: vykdyti tikslinę informavimo veiklą, gerinti mokymosi galimybes ir kurti švietimo bei mokymo įstaigų ir darbdavių partnerystes. 2015 m. buvo patvirtintas teisinis pranešimas dėl mokytojų tęstinio profesinio tobulinimosi instituto (*the Institute for Education*) sukūrimo. Pagrindiniai instituto tikslai: i) teikti mokytojams jų kasdienėje profesinėje veikloje reikalingų įgūdžių; ii) atlikti švietimo darbuotojų centro, kuriame jie galėtų susitikti ir keistis patirtimi, funkciją ir iii) skatinti lyderystę švietimo srityje. Šiuo metu institutas pradeda veikti ir tikimasi, kad jis taps pagrindine įstaiga mokytojų profesinio tobulinimosi poreikiams tenkinti. Reikės stebėti šioje srityje daromą pažangą;

- (8) be vienkartinių didelės apimties projektų 2014–2015 m. apskritai investicijos Maltoje yra prislopusios ir tai leidžia daryti išvadą apie struktūrinius ekonomikos pokyčius bei trukdžius. Tai daugiausia susiję su didėjančia mažiau kapitalui imlių paslaugų sektorių svarba, dėl kurios ateityje mažės investicijų į ekonomiką poreikis. Vis dėlto išlieka tam tikrų sunkumų, darančių įtaką šalies investavimo veiklai, kaip antai nepakankamas gebėjimas diegti inovacijas, įgūdžių stygius, viešojo administravimo ir teisingumo sistemos neveiksmingumas, reguliavimo našta ir didelės eismo spūstys;
- (9) transporto ir logistikos infrastruktūra yra viena pagrindinių kliūčių užsienio investicijoms. Maltos ekonomika patiria didelių su transportu susijusių išorės išlaidų. Jos daugiausia kyla dėl neveiksmingo šalies transporto tinklo panaudojimo ir realių alternatyvų asmeninių lengvųjų automobilių naudojimui nebuvimo. Be to, didelis asmeninių transporto priemonių skaičius, tarša ir eismo spūstys kelia riziką šalies transporto sektoriaus tvarumui. Dar neįgyvendinta jokia visapusiška transporto strategija, nepaisant to, kad kaip išankstinė sąlyga siekiant naudotis Europos struktūriniais ir investicijų fondais (2014–2020 m.), kurie bus naudojami transporto investicijoms bendrai finansuoti, turi būti parengta nacionalinė transporto strategija ir pagrindinis planas;
- (10) Vyriausybė ėmėsi keleto priemonių siekdama pagerinti mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) galimybes gauti finansavimą. Šiomis priemonėmis siekta suteikti nuosavo ir rizikos kapitalo, kurio stygius pastaraisiais metais buvo įvardytas kaip trukdis. Be to, ateityje numatoma įsteigti centrinį kreditų registrą ir plėtros banką, o Maltos vertybinių popierių biržoje sukurti platformą, konkrečiai skirtą padėti MVĮ gauti lėšų kapitalo rinkoje. Sunkumų gauti ne bankų teikiamą finansavimą išlieka, tačiau Maltos MVĮ turi geresnių galimybių gauti finansavimą nei daugelio kitų ES šalių MVĮ;

- (11) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Maltos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2016 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Malta ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Maltos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą ES ekonomikos valdymą. Rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1 ir 2 rekomendacijose;
- (12) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo stabilumo programą, o jos nuomonė⁵ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

⁵ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Maltai 2016–2017 m. imtis šių veiksmų:

1. Atsižvelgiant į didelę riziką smarkiai nukrypti nuo koregavimo plano, užtikrinti 0,6 % BVP metinį fiskalinį koregavimą siekiant vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo 2016 ir 2017 m., imantis būtinų struktūrinių priemonių. Sustiprinti priemones siekiant užtikrinti ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą.
2. Imtis priemonių gerinti darbo jėgos pasiūlą, visų pirma didinant žemos kvalifikacijos darbuotojų dalyvavimą mokymosi visą gyvenimą programose.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas
